

Pučko otvoreno učilište **CAPREOLUS**

J. Klovića 13.

21000 SPLIT

**PROGRAM
OSPOSOBLJAVANJA LOVACA**

U Splitu, 30. kolovoza 2016.

Na temelju odredbi Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (Narodne novine br. 78 od 14. srpnja 2006.) i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o osposobljavanju kadrova u lovstvu (Narodne novine br. 92 od 8. kolovoza 2008.) Pučko otvoreno učilište **CAPREOLUS** iz Splita, J. Klovića 13. (u daljnjem tekstu: **Ustanova**), donosi slijedeće

PROGRAME

OSPOSABLJAVANJA LOVACA I OSPOSABLJAVANJA LOVACA ZA OBAVLJANJE POSLOVA LOVOČUVARA I OCJENJIVAČA TROFEJA DIVLJAČI

Programima osposobljavanja utvrđuju se nastavni sadržaji, oblici izvođenja programa, trajanje programa i način njegove provjere, kadrovski, didaktički, prostorni i drugi uvjeti za njihovo izvođenje te osposobljenost koja se stječe završavanjem programa za nastavnu godinu. Nastavna godina počinje 1. siječnja i traje do 31. prosinca iste godine.

Programi osposobljavanja prilagođeni su dobi, prethodnom obrazovanju, znanju, vještinama i sposobnosti odraslih građana RH, a usklađeni su s propisima Republike Hrvatske o obrazovanju odraslih izvan sustave redovne nastave, te s postignutim stupnjem edukacije punoljetnih građana, posebno u oblasti uzgoja, zaštite, ekologije, lova i korištenja divljači i njenih dijelova.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSPOSABLJAVANJA LOVACA

1. Izvedbeni nastavni plan i program osposobljavanja

Red. Broj	NASTAVNO ISPITNA CJELINA	Broj nastavnih sati		
		Teorijska nastava (T)	Vježbe (V)	UKUPNO (T+V)
1.	Povijest hrvatskog lovstva, pravni propisi u lovstvu, lovačka umjetnost i lovačka glasila.	10	0	10
2.	Prirodoslovlje i bolesti divljači	23	10	33
3.	Gospodarenje lovištem i divljači, načini lova, lovačka etika i lovački običaji, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovu.	20	10	30
4.	Lovna kinologija	14	5	19

5.	Lovačko oružje, strjeljivo i lovna balistika	13	10	23
6.	Osnove ekologije i zaštite prirode	10	0	10
SVEUKUPNO SATI		90	35	125

2. Cilj i sadržaji programa pojedine nastavno ispitne cjeline

2.1. Povijest hrvatskog lovstva, pravni propisi u lovstvu, lovačka umjetnost i lovna literatura

Cilj:

Upoznavanje polaznika s povijesti lovstva, zakonskim, podzakonskim i drugim propisima od značenja za lovstvo te s lovačkom umjetnošću i lovačkim glasilima.

Sadržaj:

- Povijest lovstva
- Povijest hrvatskog lovstva,
- Zakonski i podzakonski propisi i akti (pravilnici, uredbe, statuti, poslovници i sl.):
 - o Zakon o lovstvu
 - o Zakon o oružju
 - o Zakon o zaštiti prirode
 - o Zakon o zaštiti okoliša
 - o Zakon o dobrobiti životinja
 - o Zakon o udrugama
 - o Kazneni zakon
 - o Zakon o prekršajima
- Statut lovačke udruge
- Lov kroz umjetnost (slikarstvo, kiparstvo)
- Lovačke književnosti kroz povijest
- Lovačka glasila i lovačka stručna literatura.

2.2. Prirodoslovlje i bolesti divljači i ostalih životinjskih vrsta

Cilj:

Upoznavanje polaznika s osnovama morfologije, biologije i epizootologije divljači i ostalih životinjskih vrsta kao i s osnovama higijene lovišta.

Sadržaj:

- Podjela divljači: lovačka podjela divljači; zakonska podjela divljači, znanstvena podjela divljači

- Sisavci: osnovne zoološke osobitosti sisavaca; podjela sisavaca
- **Morfologija i biologija dlakave krupne divljači:**
 - o jelen obični (*Cervus elaphus L.*)
 - o jelen lopatar (*Dama dama L.*)
 - o jelen aksis (*Axis axis L.*)
 - o srna obična (*Capreolus capreolus L.*)
 - o divokoza (*Rupicapra rupicapra L.*)
 - o muflon (*Ovis aries musimon Pall.*)
 - o svinja divlja (*Sus scrofa L.*)
 - o smeđi medvjed (*Ursus arctos L.*)
- **Morfologija i biologija dlakave sitne divljači:**
 - o jazavac (*Meles meles L.*)
 - o mačka divlja (*Felis silvestris Schr.*)
 - o kuna bjelica (*Martes foina EHR.*)
 - o kuna zlatica (*Martes martes L.*)
 - o lasica mala (*Mustela nivalis L.*)
 - o dabar (*Castor fiber L.*)
 - o zec obični (*Lepus europaeus Pall.*)
 - o kunić divlji (*Oryctolagus cuniculus L.*)
 - o puh veliki (*Myoxus glis L.*)
 - o lisica (*Vulpes vulpes L.*)
 - o čagalj (*Canis aureus L.*)
 - o tvor (*Mustela putorius L.*)
 - o mungos (*Herpestes ishneumon L.*)
- Dvopapkari: preživači, nepreživači
- Dvozupci i glodavci (zec obični, divlji kunić, puh, dabar)
- Zvijeri (mesožderi): medvjed, psi: lisica, čagalj, mačke: divlja mačka; kune, cibetke
- Pernata divljač:
 - o fazan – gnjetlovi (*Phasianus sp. L.*);
 - o jarebice kamenjarke: – grivna (*Alectoris graeca Meissn.*), – čukara (*Alectoris chucar*),
 - o trčka skvržulja (*Perdix perdix L.*);
 - o prepelice: – pućpura (*Coturnix coturnix L.*), – virdžinijska (*Coturnix virginiana L.*);
 - o šljuke: – bena (*Scolopax rusticola L.*), – kokošica (*Gallinago gallinago L.*);
 - o golub divlji: – grivnjaš (*Columba palumbus L.*), – pećinar (*Columba livia Gmelin.*);
 - o guske divlje: – glogovnjača (*Anser fabalis Latham.*), – lisasta (*Anser albifrons Scopoli.*);
 - o patke divlje: – gluhara (*Anas platyrhynchos L.*), – glavata (*Aythya ferina L.*), – krunasta (*Aythya fuligula L.*), – pupčanica (*Anas querquedula L.*), – kržulja (*Anas crecca L.*);
 - o liska crna (*Fulica atra L.*);
 - o vrana siva (*Corvus corone cornix L.*);
 - o vrana gaćac (*Corvus frugilegus L.*);
 - o čavka zlogodnjača (*Coloeus monedula L.*);
 - o svraka (*Pica pica L.*):

- Šojka kreštalica (*Garrulus glandarius L.*)
- Osnovne zoološke osobitosti ptica; podjela ptica;
- Ostale životinjske vrste: sokolovke (sivi sokol, sokol kragujac, vjetruša)
- Orlovi (suri orao, orao krstaš, orao kliktaš), supovi, bjeloglavi sup i jastrebc, škanjci: eje, lunje, jastreb kokošar i kobac ptičar; sove: ušara i šumska, ptice močvarnih staništa: rode, čaplje, labudovi, gnjurci i vranc
- Zaštićene životinjske vrste prema Zakonu o zaštiti prirode,
- Bolesti divljači: podjela bolesti divljači i uzročnici bolesti; zarazne i nezarazne bolesti; zoonoze; nametničke bolesti, ozljede divljači,
- Higijena lovišta; predatori u lovištu

2.3. *Gospodarenje lovištem i s divljači, načini lova, običaji, etika, pravila ponašanja u lovu, snalaženje u prirodi, prva pomoć u lovu*

Cilj:

Upoznavanje polaznika s osnovama formiranja lovišta, dokumentacije za održavanje lovišta, uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači i njezinih dijelova; s načinom uzgoja divljači, osnovama prihrane i prehrane divljači, lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima i načinima njihove izgradnje, uređenju lovišta, osnovama lovne trofeistike, štetama od divljači, načinima lova (razlikovati vrste lova i značajke lova pojedinih vrsta divljači), običajima, lovnom etikom. Upoznavanje polaznika, teorijski i praktično, s načinima snalaženja u prirodi i pružanju prve pomoći pri nezgodama i nesrećama koje se mogu dogoditi tijekom lova u lovištu.

Sadržaj:

- Što je lovište (pojam); granice lovišta; formiranje lovišta; dokumentacija lovišta; vrste i tipovi lovišta,
- Bonitiranje lovišta, lovnoproduktivne površine, nelovne površine,
- Planiranje u lovstvu: lovište, utvrđivanje brojnog stanja divljači, provedba lovnogospodarske osnove, fondovi divljači (matični, prirast, kapacitet); preborojavanje divljači, krupne i sitne, - metode,
- Uređenje lovišta: općenito o uređenju lovišta, lovnogospodarski i lovnotehnički objekti (hranilišta, solišta, pojilišta, kaljužišta, skladišta za hranu, lovačke kolibe, prihvatilišta lovaca i domovi, čeke, uskočnice, zasjede i dr.), prihrana i prehrana divljači, jednogodišnje i višegodišnje remize, krmne njive,
- Uzgoj divljači: prirodni uzgoj, umjetni uzgoj, uzgoj divljači u ograđenom prostoru
- Lovno gospodarenje kao ekonomska kategorija,
- Prihodi i rashodi u lovištu, administrativni poslovi i evidencija u lovstvu
- Lovljenje divljači: načini i tehnike lova divljači (pojedinačni i skupni lovovi), lov privozom kolima, lov šuljanjem, lov vabljenjem, lov prigonom, lov pogonom, kružni lov; lov pojedinih vrsta krupne i sitne divljači (jelena, srne, divokoze, medvjeda, divlje svinje, zeca, kunića, i dr.); lov pernate divljači,
- Hvatanje žive divljači

- Postupak s odstrijeljenom divljači
- Etika, običaji i pravila ponašanja u lovu,
- Prva pomoć pri nezgodama i nesrećama u lovu: povrede, ranjavanja, prijelomi, krvarenja, ugrizi, opekline, smrzotine, sunčanica, kolaps, šok, i dr. te postupci zbrinjavanja
- Orijentacija i snalaženje u prirodi

2.4. Lovna kinologija

Cilj:

Upoznati polaznike s osnovama građe pasa, radnim skupinama i pasminama lovačkih pasa, uzgojem, držanjem i obukom pasa, razmnožavanjem, bolestima te kinološkim priredbama i organizaciji kinologije u Hrvatskoj. Upoznati polaznike s načinima korištenja pojedinih pasmina u lovu.

Sadržaj:

- Osnovni pojmovi kinologije
- Pasmine i standardi lovnih pasa
- Osnove građe tijela i fiziologija lovačkih pasa (osnovni dijelovi tijela psa, osnovni organski sustavi i osnove fiziologije psa)
- Razmnožavanje (zrelost pasa, parenje) i uzgoj lovačkih pasa
- Držanje, obuka (dresura) i rad lovačkih pasa
- Higijena, smještaj (nastambe) i ishrana pasa
- Bolesti pasa: uzročnici i znaci bolesti (zarazne i nezarazne bolesti, nametničke bolesti; prevencija i liječenje)
- Skupine i korištenje lovačkih pasa (pasmanske skupine; goniči, terijeri, jazavčari, krvosljednici, ptičari, donosači divljači, dizači divljači)
- Hrvatske autohtone lovačke pasmine
- Korištenje lovačkih pasa u lovu
- Kinološke priredbe: vrste i značaj kinoloških priredbi (izložbe, smotre, lovno-kinološki kupovi, utakmice pasa); radni ispiti lovačkih pasa, kinološke organizacije u Hrvatskoj i međunarodne kinološke organizacije.

2.5. Lovačko oružje i balistika

Cilj:

Upoznati polaznike s vrstama i korištenjem lovačkog oružja, streljivom za pojedinu vrstu oružja, lovnom balistikom (unutarnjom, vanjskom, ciljnom) te ih praktički uvježbati u rukovanju lovačkim oružjem. Korištenje oružja i streljiva u lovu na pojedinu vrstu divljači s posebnim naglaskom na provođenje mjera sigurnosti u lovu.

Sadržaj

- Povijesni razvoj, podjela i dijelovi lovačkog oružja
- Puške sačmarice, puške risanice, kombinirane puške
- Kratko lovačko oružje
- Uporaba lovačkog oružja i streljiva (ovisno o divljači koja se lovi):
- Streljivo za lovačko oružje; streljivo za puške sačmarice; streljivo za puške risanice
- Lovna balistika: unutarnja, vanjska, prijelazna, ciljna
- Uporaba lovačkog oružja: izbor oružja; ciljnici i ciljanje
- Rukovanje lovačkim oružjem
- Pribor i održavanje lovačkog oružja
- Sigurnosna pravila uporabe lovačkog oružja u lovu
- Sigurnosna pravila čuvanja i držanja lovačkog oružja
- Lovno streljaštvo
- Lovna optika (dalekozori, optički ciljnici) i montaža.

2.6. Osnove ekologije i zaštite prirode i okoliša

Cilj:

Upoznati polaznike sa zaštitom i očuvanjem prirodnog staništa divljači te značajem ekoloških čimbenika u gospodarenju lovištem.

Sadržaj:

- Definicija i povijesni razvoj
- Osnove ekologije: osnovni ekološki pojmovnik; značenje i uloga ekologije, podjela ekologije; biotski i abiotski čimbenici u ekosustavu; odnosi između živih bića i okoliša; hranidbeni lanac i protok energije; devastacije biosfere, devastacija flore i faune; onečišćenje čovjekove životne sredine; ekologija životinja; uzroci nestanka pojedinih životinjskih vrsta
- Zaštita prirode i okoliša: zaštita flore i faune (zaštićene i strogo zaštićene životinjske i biljne vrste); zaštita tla, voda i zraka
- Odnos lovaca prema prirodi i okolišu.

Privremeni ravnatelj:

Davor Martić, mag. iur.

U Splitu, 30. kolovoza 2016.

